

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. การเขียนสะกดคำ
4. แบบฝึก
5. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative Learning)
6. บริบทโรงเรียนบ้านดงสระพัง
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 1-7) ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไปเรียนรู้อะไรในภาษาไทย ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง การอ่าน

การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียนสะกดตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์ วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์ การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูด แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดใน โอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อ โน้มน้าวใจ หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและ กฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับ โอกาสและบุคคล การแต่งบท ประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และ ความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็น ภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้ตึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพ บุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดคนั้น จะช่วยให้ ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารมี วัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล ข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดย คำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการวิเคราะห์ การคิดอย่าง สร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือ สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและ อุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูล สารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้

ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

สรุป มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มี 5 สาระ คือ สาระ การอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ภาษา และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม การจัดหลักสูตรภาษาไทยจะต้องนำมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นมาพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและคำอธิบายรายวิชาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ตามสัดส่วนเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นำมาใช้ในการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการ เขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และ เขียนเรื่องราวใน รูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศ และรายงาน การศึกษาค้นคว้า อย่างมี ประสิทธิภาพ	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด 2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยค ง่าย ๆ 3. มีมารยาทในการเขียน	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัว อักษรไทย การเขียนสื่อสาร - คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน - คำพื้นฐานในบทเรียน - คำคล้องจอง - ประโยคง่าย ๆ มารยาทในการเขียน เช่น - เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า - ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ - ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล

ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ มุ่งเน้นพัฒนาในสาระที่ 2 คือด้านการเขียน มาตรฐานที่ 2.1 ตัวบ่งชี้
ที่ 1, 2, 3 คือ การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด การเขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ และ
การมีมารยาทในการเขียน

การเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต เพราะเป็นการใช้สัญลักษณ์แทน
เสียงพูด เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดเรื่องราวต่าง ๆ ดังนั้นการเขียนสะกดคำจึงมีความสำคัญต่อ
การเขียนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นพื้นฐานที่จำเป็นของการเขียนอย่างหนึ่ง นักเรียนจะต้องรู้จักการ
เขียนสะกดคำที่ถูกต้อง ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องให้ความรู้ในการเขียนสะกดคำให้ถูกต้องเพื่อผู้เรียน
จะได้นำไปใช้ในการเรียนระดับสูงขึ้นไป

1. ความหมายของการเขียนสะกดคำ

อรรถีย์ นุตรดิษฐ์ (2540 : 9-10) กล่าวว่า การเขียนสะกดคำเป็นเนื้อหาส่วนหนึ่งของ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ซึ่งนักเรียนจะได้รับการฝึกให้ สามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง รวดเร็ว จนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ชยาภรณ์ พิณพาทย์ (2542 : 56) กล่าวว่า การเขียนสะกดคำ หมายถึง ความสามารถ ของการรู้จักใช้กฎเกณฑ์ในการเรียงลำดับตัวอักษรหรือเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้เป็นคำอ่านออกเสียงได้ชัดเจน เขียนคำได้ถูกต้องมีความหมายตามพจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 และสามารถนำคำดังกล่าวไปใช้ในการสื่อสารใน ชีวิตประจำวันได้

สกุณา เลิกนอก (2545 : 16) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การเขียนสะกดคำ คือ วิธีการจัดเรียงลำดับพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ภายในคำนั้น ๆ ให้ ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้ ถูกต้องชัดเจน รู้หลักการในการเขียน และเขียนคำนั้น ได้ถูกต้อง

มนัสวาท ไชยดารา (2546 : 28) กล่าวว่า การเขียนสะกดคำคือ การถ่ายทอด ความรู้สึก นึกคิดของคนเรามาเป็นตัวหนังสือ เพื่อเป็นการสื่อความหมายให้บุคคลอื่นได้เข้าใจ ความรู้สึกของตน และการเขียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 135) กล่าวว่า การสะกดคำ หมายถึง การอ่านโดย นำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน การอ่านสะกดคำคือ ให้นักเรียนสังเกตรูปคำพร้อม ๆ กับการอ่านและสอนอ่านสะกดพร้อมกับการเขียน ครูต้องให้อ่าน สะกดคำแล้วเขียนคำไปพร้อม ๆ กัน การสอนสะกดคำจะนำคำที่มีความหมายมาสอนเมื่อสะกดคำ จนจำได้แล้ว ต่อไปจะต้องไม่ใช้วิธีการสะกดคำ เพราะการสะกดคำจะเป็นเครื่องมือการอ่านคำ ใหม่ จึงให้อ่านเป็นคำโดยไม่สะกดคำ มิฉะนั้นนักเรียนจะอ่านจับใจความไม่ได้และอ่านช้า

สรุป การเขียนสะกดคำ หมายถึง การเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และ ตัวการันต์ได้อย่างถูกต้อง และมีความหมายตรงตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 และสามารถนำคำที่เขียนไปใช้ประโยชน์และสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

2. จุดมุ่งหมายของการเขียนสะกดคำ

กองทัพ เกลือบพณิชกุล (2542 : 125-126) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการเขียนออกเป็น 5 ประการ ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่องคือการเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ของผู้

เขียนการเขียนเพื่อเล่าเรื่องส่วนใหญ่จะใช้ในการเขียนเล่าชีวประวัติ อัดชีวประวัติ การเขียนข่าวสารคดีต่าง ๆ เป็นต้น

2. การเขียนเพื่อ อภิปราย คือ การเขียนเพื่อบอกวิธีทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อชี้แจงไขคำตอบปัญหาความรู้หรือความคิดที่เข้าใจยาก เช่น การเขียนอธิบาย วิธีวิจัย วิธีประดิษฐ์ เครื่องมืออธิบายคำศัพท์ เป็นต้น ซึ่งจะต้องเขียนลำดับคำตอบอย่างแจ่มแจ้ง ใช้ภาษารัดกุมอย่างชัดเจน

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องต่างๆอาจจะแสดงความคิดเห็นอย่างเดียวหรืออาจประกอบด้วยคำแนะนำข้อคิด ข้อเตือนใจ เป็นต้น ซึ่งวิธีเขียนจะต้องใช้ข้อเท็จจริงสมบูรณเหตุผลข้อดีข้อเสียอย่างชัดเจน

4. การเขียนเพื่อชักจูงใจเป็นการเขียนเชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจสิ่งที่ยื่นแนะนำ รวมทั้งการเขียนเพื่อเปลี่ยนความรู้สึก เปลี่ยนใจ หรือเปลี่ยนท่าทีของผู้อ่านให้คล้อยตาม ที่ผู้เขียนต้องการ เช่น ข้อธรรมะต่าง ๆ คำพังเพย เป็นต้น

5. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การเขียนถ่ายทอดความรู้สึกจินตนาการให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเห็นภาพลักษณ์ตามผู้เขียน เช่น การเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร ซึ่งเป็นลักษณะบันเทิงคดีเชิงสร้างสรรค์

สำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 10) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการเขียนสะกดคำในระดับประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนเขียนสะกดคำต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามแบบแผนที่นิยมใช้กันและ
2. ตรงตามความหมายของคำ
3. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคำต่าง ๆ ได้กว้างขวาง
4. เพื่อให้นักเรียนค้นคว้าคำใหม่ ๆ ได้ตามที่ต้องการ
5. เพื่อให้นักเรียนรู้จักคำต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน
6. เพื่อให้นักเรียนออกเสียงคำต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

วรรณิ โสภประยูร (2542 : 141) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการเขียนไว้หลายอย่าง ดังนี้

1. เพื่อคัดลายมือหรือเขียนให้ถูกต้องตามหลักตัวอักษรให้เป็นระเบียบชัดเจนและอ่านเข้าใจง่าย
2. เพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะการเขียนให้พัฒนางานออกมาขึ้นตามควรแก่วัย
3. เพื่อให้มีทักษะการเขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี เขียนวรรคตอนถูกต้องและเขียนได้รวดเร็ว
4. เพื่อให้รู้จักเลือกภาษาเขียนที่ดี มีคุณภาพเหมาะสมกับบุคคลและโอกาส

5. เพื่อให้สามารถรวบรวมและลำดับความคิดแล้วจดบันทึกสรุปและย่อใจความเรื่อง ที่อ่านหรือฟังได้

6. เพื่อนำย่อทอดีให้มีจินตนาการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความรู้สึกนึกคิดเป็น เรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายอย่างแจ่มแจ้ง

7. เพื่อให้สามารถสังเกต จดจำ และเลือกเฟ้นถ้อยคำหรือสำนวนโวหารถูกต้องตาม หลักภาษาที่สื่อความหมายให้ตรงตามที่ต้องการ

8. เพื่อให้ทักษะการเขียนประเภทต่าง ๆ และสามารถนำหลักการเขียนไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

9. เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการเขียนตามที่ตนเองสนใจและมี ความถนัด

10. เพื่อให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการเขียนว่ามีประโยชน์ต่ออาชีพ การศึกษาหาความรู้และอื่น ๆ

สรุป การเขียนสะกดคำมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนรู้จักสรุปคำ รู้จักใช้คำต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและสามารถเขียนคำต่าง ๆ ได้ถูกต้องรวดเร็วและนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ประจำวัน

3. ปัญหาในการเขียนสะกดคำ

การเรียนภาษาไทยนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์กันทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญ เพราะเป็นการถ่ายทอดความรู้ความคิด ตลอดจนทัศนคติต่าง ๆ ถ้าหากผู้เขียนเขียนผิดก็จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายผิดไปด้วยการเขียน สะกดคำให้ถูกต้องนั้นเป็นทักษะที่ต้องอาศัยความสามารถและการฝึกหัด ทั้งนี้เพราะการเขียน สะกดคำให้ถูกต้องนั้นเป็นทักษะที่ค่อนข้างยาก

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 157) สรุปสาเหตุการเขียนคำผิดได้ดังนี้

1. นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับคำผิด โดยเห็นแบบอย่างที่จะสะกดผิด
2. นักเรียนไม่รู้หลักภาษา เช่น การใช้ ศ ส ษ หลักสะกดการันต์ หลักการผันวรรณยุกต์ หลักมาตราตัวสะกดและอื่น ๆ
3. นักเรียนไม่ทราบความหมายเพราะคำไทยมีคำพ้องเสียงทำให้ความหมายสับสน
4. นักเรียนฟังไม่ชัดเพราะคำไทยมีคำควบกล้ำ
5. นักเรียนไม่สามารถถ่ายทอดคำตามเสียงคำที่มาจากภาษาอังกฤษซึ่งเขียนแตกต่าง จากเสียงได้

6. นักเรียนใช้คำที่มี ร ล ไม่ถูกต้อง

ปัญหาการสะกดคำผิดนี้ได้มีผู้ศึกษาปัญหาและสาเหตุไว้มาก ส่วนมากมาจากตัวผู้เขียน ตัวสะกด ซึ่งมีสาเหตุแตกต่างกันออกไป เช่น ใช้แนวเทียบผิด มีประสบการณ์ในด้านการเขียนผิด ไม่รู้หลักภาษา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น การโฆษณาสินค้า สื่อมวลชน ป้ายโฆษณาสินค้าต่างๆ

สำนักวิชาการ (2545 ก : 23) ได้กล่าวถึง สาเหตุของการเขียนสะกดคำผิด คือ การละเลยไม่ตระหนักในความสำคัญของการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง ขาดการสังเกตจนทำให้เกิดการเทียบแนวเทียบผิด ซึ่งการสังเกตจะช่วยให้สรุปหลักเกณฑ์ในการสะกดคำให้ถูกต้องได้

สรุป ปัญหาการเขียนสะกดคำผิด มีหลายสาเหตุที่สำคัญของการเขียนสะกดคำขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ตัวนักเรียนเองและวิธีสอนของครู ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องจึงควรตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้เป็นสำคัญ

4. กระบวนการเขียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 38) กระบวนการเขียนเป็นการคิดเรื่องที่จะเขียนและรวบรวมความรู้ในการเขียน กระบวนการเขียนมี 5 ขั้น ดังนี้

1. การเตรียมการเขียน เป็นขั้นเตรียมพร้อมที่จะเขียน โดยเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเขียนบนพื้นฐานของประสบการณ์ กำหนดรูปแบบการเขียน รวบรวมความคิดในการเขียน อาจใช้วิธีการอ่านหนังสือ สนทนา จัดหมวดหมู่ความคิด โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด จดบันทึกความคิดที่จะเขียนเป็นรูปหัวข้อเรื่องใหญ่ หัวข้อย่อย และรายละเอียดคร่าว ๆ

2. การยกร่างข้อเขียน เมื่อเตรียมหัวข้อเรื่องและความคิดรูปแบบการเขียนแล้วให้นำความคิดมาเขียนตามรูปแบบที่กำหนดเป็นการยกร่างข้อเขียน โดยคำนึงถึงว่าจะเขียนให้ใครอ่าน จะใช้ภาษาอย่างไรให้เหมาะสมกับเรื่องและเหมาะสมกับผู้อื่น จะเริ่มต้นเขียนอย่างไร มีหัวข้อเรื่องอย่างไรลำดับความคิดอย่างไร เชื่อมโยงความคิดอย่างไร

3. การปรับปรุงข้อเขียน เมื่อเขียนยกร่างแล้วอ่านทบทวนเรื่องที่เขียนปรับปรุงเรื่องที่เขียนเพิ่มเติมความคิดให้สมบูรณ์ แก้ไขภาษา สำนวนโวหาร นำไปให้เพื่อนหรือผู้อื่นอ่าน นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงอีกครั้ง

4. การบรรณาธิการกิจ นำข้อเขียนที่ปรับปรุงแล้วมาตรวจทานคำผิด แก้ไขให้ถูกต้อง แล้วอ่านตรวจทานแก้ไขข้อเขียนอีกครั้ง แก้ไขข้อผิดพลาดทั้งภาษา ความคิด และการเว้นวรรคตอน

5. การเขียนให้สมบูรณ์ นำเรื่องที่แก้ไขปรับปรุงแล้วมาเขียนเรื่องให้สมบูรณ์ จัดพิมพ์วาดรูปประกอบ เขียนให้สมบูรณ์ด้วยลายมือที่สวยงามเป็นระเบียบ เมื่อพิมพ์หรือเขียนแล้ว ตรวจสอบอีกครั้งให้สมบูรณ์ก่อนจัดทำรูปเล่ม

สรุป กระบวนการเขียนเป็นขั้นตอนของการเขียน มี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการเขียน ขั้นตอนร่างข้อเขียน ขั้นตอนปรับปรุงข้อเขียน ขั้นตอนบรรณาธิการกิจ และขั้นตอนการเขียนให้สมบูรณ์ ซึ่งแต่ละขั้นมีความสัมพันธ์กันและมีความสำคัญทุกขั้นตอน

แบบฝึก

นวัตกรรมทางการศึกษา ถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นอย่างยิ่ง แบบฝึกเป็นนวัตกรรมประเภทหนึ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย ฉะนั้นแบบฝึกจึงมีความจำเป็นและมีประโยชน์มาก และยังช่วยแบ่งเบาภาระของครู ได้เป็นอย่างดี มีผู้ให้ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกไว้ ดังนี้

1. ความหมายของแบบฝึก

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ดังนี้

กติกา สุวรรณสมพงษ์ (2541 : 40) กล่าวว่า แบบฝึกหัด หมายถึง การจัดประสบการณ์ การฝึกหัด โดยใช้วัสดุประกอบการสอน หรือเป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนกระทำด้วยตนเอง เพื่อฝึกฝน เนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เข้าใจดีขึ้น และเกิดความชำนาญจนสามารถทำ และนำไปใช้โดยอัตโนมัติ ทั้งใน การแก้ปัญหาระหว่างเรียนและในสถานการณ์อื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน

รัตนา ดิศาลา (2544 : 6) ได้สรุปความหมายของแบบฝึกว่า แบบฝึกหมายถึง สื่อ สิ่งเร้า หรือกิจกรรมที่ครูสร้างขึ้นเพื่อเสริมทักษะให้แก่ นักเรียนปฏิบัติ เพื่อทบทวนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนไปแล้ว จนสามารถนำความรู้ไปใช้โดยอัตโนมัติ ถูกต้อง คล่องแคล่ว แม่นยำ แบบฝึกจึงเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับผู้เรียน และยังช่วยให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนด้วยการฝึกฝนจากแบบฝึกที่ครูสร้าง

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 483) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า หมายถึง แบบฝึกหัด หรือชุดการสอนที่เป็นแบบฝึกที่ใช้เป็นตัวอย่าง ปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547 : 90) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาแบบฝึกหัด หรือแบบฝึกทักษะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะสามารถเข้าใจบทเรียน ได้ดียิ่งขึ้น

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 53) ให้ความหมายของแบบฝึกกว่า คือการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้เรียนฝึกหลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

ไพบุลย์ มุกดี (2546 : 48) ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า แบบฝึกทักษะเป็นชุดการเรียนรู้ที่ครูจัดทำขึ้น ให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนรู้อย่างมาแล้วเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ จะช่วยเพิ่มทักษะความชำนาญ และช่วยฝึกทักษะการคิดให้มากขึ้น ทั้งยังมีประโยชน์ในการลดภาระให้กับครู อีกทั้งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนมองเห็นความก้าวหน้าจากผลการเรียนรู้ของตนเองได้

พินิจ จันทรชัย (2546 : 90) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า แบบฝึกทักษะหมายถึง งานกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนมาแล้ว ให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

อำนาจ เลื่อมใส (2546 : 89) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะไว้ว่า หมายถึงแบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่ง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกตอบให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทำได้ และเกิดความชำนาญ

สรุป แบบฝึก เป็นสื่อการเรียนสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและเกิดทักษะเพิ่มขึ้น มีลักษณะหรือรูปแบบที่หลากหลาย อาจเป็นแบบฝึกหัดสำเร็จรูปทำยบทเรียน หรือแบบฝึกทักษะ ที่ครูสร้างขึ้นก็ได้

2. ประโยชน์ของแบบฝึก

ได้มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึก ไว้ดังนี้

พินิจ จันทรชัย (2546 : 90) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. แบบฝึกช่วยสร้างความรู้ที่มีประโยชน์แก่ผู้เรียน
2. เพื่อศึกษาภาพในการนำประสบการณ์ทางภาษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

อำนาจ เลื่อมใส (2546 : 90) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

ด้วยตนเอง

2. เพื่อเพิ่มเติมเนื้อหาความรู้แก่ผู้เรียน
3. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะ ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. ช่วยส่งผลการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น
5. ช่วยทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ไพบุลย์ มุลติ (2546 : 52) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน
3. ทำให้เกิดความสนุกสนานขณะเรียน
4. ทำให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง
5. ผู้เรียนสามารถทบทวนความรู้ได้ด้วยตนเอง
6. แบบฝึกทักษะสามารถนำมาวัดผลการเรียนที่เรียนแล้ว
7. ช่วยให้ครูทราบข้อบกพร่องของผู้เรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไข ได้ทันที่

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 83-84) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะว่าเป็นสื่อการเรียนที่อำนวยความสะดวกต่อการเรียนภาษาไทย ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตน
4. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น และสามารถประเมินผลงานของตนเอง
5. ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานด้วยตนเอง
6. ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
7. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะของตนเองโดยไม่ต้องคำนึงถึงเวลาหรือความกดดันอื่น ๆ
8. แบบฝึกทักษะช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกที่จะช่วยให้เกิดผลดังกล่าว ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากเรียนเนื้อหา นั้น ๆ ฝึกซ้ำ ๆ ในเรื่องที่เรียน

สุวิทย์ มุลคำ และสันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 53-54) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึก ดังนี้

1. ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น เพราะเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและประเมินผลของตนเองได้
4. ฝึกให้เด็กทำตามคำสั่ง โดยมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
5. ช่วยลดภาระครู
6. ช่วย让孩子ฝึกฝนได้อย่างเต็มที่
7. ช่วยพัฒนาตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

8. ช่วยเสริมให้ทักษะคงทน ซึ่งลักษณะการฝึกเพื่อช่วยให้เกิดผลดังกล่าวนั้น ได้แก่

- 8.1 ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ
 - 8.2 ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง
 - 8.3 เน้นเฉพาะในเรื่องที่ฝึก
9. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง
 10. ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเอง
 11. ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่าง ๆ ของเด็กได้ชัดเจน
 12. ประหยัดค่าใช้จ่าย แรงงานและเวลาของครู

สรุป แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษา มากซึ่งนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนนั้น ๆ แล้ว ยังช่วยแบ่งเบาภาระของครู นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน และพัฒนาตนเองได้ตามความสามารถ ของตน ใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. จิตวิทยาการเรียนรู้กับการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกที่ดีนั้น สิ่งที่คุณสร้างควรคำนึงถึงคือ หลักจิตวิทยา เพื่อให้ได้แบบฝึก ที่มีความสมบูรณ์ สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละวัย หลักจิตวิทยา การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

ประยงค์ ต่อพันธ์ (2547 : 45 – 46) ได้กล่าวถึงหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง แบบฝึกไว้ ดังนี้

1. กฎการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1.1 กฎแห่งการฝึกฝน (Law of Exercise) คือ การให้ผู้เรียนทำ แบบฝึกหัดมาก ๆ จะทำให้เกิดความคล่องและชำนาญ การสร้างแบบฝึก จึงช่วยให้ผู้เรียนทำแบบ ฝึกที่เสริมจากแบบฝึกในบทเรียนและมีหลายรูปแบบ

1.2 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) คือการให้ผู้เรียนมีความ พร้อมในการเรียน จะทำให้เกิดความพอใจในการเรียน

1.3 กฎแห่งผล (Law of Effect) คือ แบบฝึกต้องมีเนื้อหาที่สนใจของ ผู้เรียน ความยากง่ายที่เหมาะสมกับวัยและสติปัญญา มีสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนพอใจในการเรียน การประเมินผลควรกระทำอย่างรวดเร็ว หลังจากที่คุณผู้เรียนทำเสร็จแล้ว

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูควรคำนึงถึงนักเรียนแต่ละคน มีความรู้ ความถนัด ความสามารถและความสนใจที่แตกต่างกัน ดังนั้นการสร้างแบบฝึกจึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมไม่ยากและไม่ง่ายเกินไป ควรมีคละกันหลายแบบ

3. การจูงใจผู้เรียนสามารถทำได้ โดยการทำให้แบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นการกระตุ้นให้ติดตามต่อไป และทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึก ควรเป็นแบบสั้น ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย

4. การนำสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิต และการเรียนรู้มาให้แก่นักเรียน ได้ทดลองทำภาษาที่ใช้พูด ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนและทำแบบฝึกในสิ่งที่ใกล้ตัว จะทำให้จำได้แม่นยำ นักเรียนยังสามารถนำหลักและความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้อีกด้วย

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 54-55) ได้กล่าวถึงการนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการสร้างแบบฝึก จะทำให้ได้แบบฝึกที่มีความสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือเหมาะสมกับนักเรียน การสร้างแบบฝึกที่ดีจึงต้องอาศัยหลักจิตวิทยา ดังนี้

1. ทฤษฎีการลองผิดลองถูกของธอร์นไดค์ (Thorndike) ซึ่งได้สรุปเป็นกฎเกณฑ์การเรียนรู้ 3 ประการ คือ

1.1 กฎความพร้อม หมายถึง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลพร้อมที่จะกระทำ

1.2 กฎผลที่ได้รับ หมายถึง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเพราะบุคคล กระทำซ้ำ และยิ่งทำมากความชำนาญจะเกิดขึ้นได้ง่าย

1.3 กฎการฝึกหัด หมายถึง การฝึกหัดให้บุคคลทำกิจกรรมต่าง ๆ นั้นผู้ฝึกจะต้องควบคุมและจัดสภาพการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของตนเอง บุคคลจะถูกกำหนดลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก

ดังนั้น ผู้สร้างจึงจะต้องกำหนดกิจกรรมตลอดจนคำสั่งต่าง ๆ ในแบบฝึกให้ผู้ฝึกได้แสดงพฤติกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ผู้สร้างต้องการ

2. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของสกินเนอร์ ซึ่งมีความเชื่อว่า สามารถควบคุมบุคคลให้ทำตามความประสงค์หรือแนวทางที่กำหนดได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงความรู้สึกทางด้านจิตใจของบุคคลผู้นั้นว่าจะรู้สึกนึกคิดอย่างไร เขาจึงได้ทดลองและสรุปได้ว่าบุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วย การกระทำ โดยมีการเสริมแรงเป็นตัวการ เมื่อบุคคลตอบสนองการเร้าของสิ่งเร้าควบคุมกันในช่วงเวลาที่เหมาะสม สิ่งเร้านั้นจะรักษาระดับหรือเพิ่มการตอบสนองให้เข้มข้น

3. วิธีการสอนของกาเย่ ซึ่งมีความเห็นว่า การเรียนรู้มีลำดับขั้น และผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เนื้อหาที่ง่ายไปหายาก การสร้างแบบฝึก จึงควรคำนึงถึงการฝึกตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก

4. แนวคิดของบลูม ซึ่งกล่าวถึงธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความแตกต่างกัน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาในหน่วยย่อยต่าง ๆ ได้ โดยใช้เวลาเรียนที่แตกต่างกัน

ดังนั้น การสร้างแบบฝึกจึงต้องมีการกำหนดเงื่อนไขที่จะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนสามารถผ่านลำดับขั้นตอนของทุกหน่วยการเรียนรู้ได้ ถ้านักเรียนได้รับตามอัตรา การเรียนของตนก็จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จมากขึ้น

สรุป แบบฝึกควรมีจุดประสงค์กำหนดไว้ อย่างชัดเจน มีคำแนะนำในการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้สติปัญญาในทางสร้างสรรค์ กำเนินถึงหลักจิตวิทยา ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการฝึกให้นักเรียนนำความรู้ที่เรียนไปแล้วมาใช้ใน หลายรูปแบบหลายกิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักจิตวิทยาดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึก เพื่อให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเหมาะสมกับวัย ความสามารถและความถนัดของผู้เรียน และยังช่วยให้การเรียนภาษาไทยไม่น่าเบื่ออีกต่อไป

4. ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี ไว้ดังนี้

มณฑิรา ภักดิ์ธรงค์ (2540 : 99-100) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกที่ดีจะทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ได้ดี ต้องมีองค์ประกอบต่อไปนี้

1. นักเรียนต้องได้ฝึกกระทำบ่อย ๆ
2. นักเรียนได้ลงมือฝึกกระทำเอง
3. เกิดความสนุกสนานในการทำแบบฝึกหัด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 84) กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดีควร

ประกอบด้วย

1. สิ่งที่นักเรียนเรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของผู้เรียน
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม คือไม่นานเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้นักเรียนแสดงความสามารถ
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทั้งแบบตอบแบบจำกัด และตอบอย่างเสรี
7. มีคำสั่งหรือตัวอย่างแบบฝึกที่ไม่ยาวเกินไป และไม่ยากแก่การเข้าใจ
8. ควรมีหลายรูปแบบมีความหมายแก่นักเรียนที่ทำแบบฝึก
9. ใช้หลักจิตวิทยา

10. ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย
11. ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุกสนาน
12. ปลุกความสนใจหรือเร้าใจ
13. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
14. สามารถศึกษาด้วยตนเองได้

พินิจ จันทรชัย (2546 : 92) บอกกล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรประกอบด้วย

1. เนื้อหาต้องชัดเจน
2. มีรูปแบบ
3. เร้าความสนใจ
4. ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน

อำนาจ เลื่อมใส (2546 : 93) กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. ตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึก ลงทุนน้อย และทันสมัยอยู่เสมอ
2. ภาพประกอบ ภาษา สำนวนภาษา ความยากง่าย และเวลาในการฝึก

มีความเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ความสามารถของผู้เรียน เพราะจะทำให้ฝึกคิดได้เร็ว และสนุกสนาน

3. ใช้หลักจิตวิทยา ปลุกเร้าความสนใจ มีสิ่งแปลกใหม่ น่าสนใจและท้าทาย ให้ผู้เรียนสามารถแสดงความสามารถได้เต็มศักยภาพ และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น
4. มีข้อเสนอแนะ คำชี้แจง และตัวอย่างสั้น ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย ๆ
5. มีหลายรูปแบบ ให้เลือกตอบอย่างจำกัดและอย่างเสรี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกฝึกและศึกษด้วยตนเอง

6. ควรเลือกฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่อง ไม่ควรยาวจนเกินไป เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เลือกฝึกและศึกษด้วยตนเอง

7. ควรได้รับการปรับปรุงควบคู่กับหนังสือเรียนเสมอ และควรใช้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

8. ควรเป็นแบบฝึกที่สามารถประเมิน และจำแนกความเจริญงอกงามของผู้เรียนได้อีกด้วย

สรุป ลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรมีดังนี้คือ มีเนื้อหาตรงกับจุดประสงค์ มีข้อความสั้น ๆ มีเนื้อหาเหมาะสมกับระดับหรือความสามารถของผู้เรียน และควรมีภาพประกอบ

5. ส่วนประกอบของแบบฝึก

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 61-62) กล่าวถึงส่วนประกอบของแบบฝึกไว้ ดังนี้

1. คู่มือการใช้แบบฝึก เป็นเอกสารสำคัญประกอบการใช้แบบฝึกว่าใช้เพื่ออะไร และมีวิธีการใช้อย่างไร เช่น ใช้เป็นงานฝึกทำขบทเรียน ใช้เป็นการบ้าน หรือใช้สอนซ่อมเสริม ควรประกอบด้วย

1.1 ส่วนประกอบของแบบฝึกจะระบุไว้ในแบบฝึกชุดนี้มีแบบฝึกทั้งหมดกี่ชุด อะไรบ้าง และมีส่วนประกอบอื่น ๆ หรือไม่ เช่น แบบทดสอบ หรือแบบบันทึกผลการประเมิน

1.2 สิ่งที่ครูหรือนักเรียนต้องเตรียม (ถ้ามี) จะเป็นการบอกให้ครูหรือนักเรียนเตรียมตัวให้พร้อมล่วงหน้าก่อนเรียน

1.3 จุดประสงค์ในการใช้แบบฝึก

1.4 ขั้นตอนในการใช้ บอกข้อคำถามลำดับการใช้ และอาจเขียนในรูปของแนวการสอนหรือแผนการสอนจะชัดเจนยิ่งขึ้น

เฉลยแบบฝึกในแต่ละชุด

2. แบบฝึก เป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวร ควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 ชื่อชุดฝึกในแต่ละชุดย่อย

2.2 จุดประสงค์

2.3 คำสั่ง

2.4 ตัวอย่าง

2.5 ชุดฝึก

2.6 ภาพประกอบ

2.7 ข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2.8 แบบประเมินบันทึกผลการใช้

6. หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญ ซึ่งครูจำเป็นต้องใช้ในการฝึกทักษะภาษา ดังนั้นครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างชุดฝึกทักษะไว้อย่างพอสมควร เพื่อที่จะสามารถสร้างชุดฝึกทักษะที่ดีมีประสิทธิภาพสูง เหมาะกับระดับความสามารถของผู้เรียนมากที่สุด ในเรื่องนี้ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง หลักการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ในลักษณะต่างกัน ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 85) ได้กล่าวถึงหลักในการจัดทำแบบฝึกไว้ ดังนี้

1. ให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็กและลำดับขั้นการเรียนรู้ แบบฝึกต้องอาศัยรูปภาพของนักเรียน และเป็นไปตามลำดับความยากง่าย เพื่อให้เด็กได้มีกำลังใจ
2. มีจุดมุ่งหมายว่าจะฝึกทักษะใดแล้วจัดเนื้อหาให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้
3. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน ถ้าสามารถแบ่งนักเรียนตามความสามารถแล้วจัดทำแบบฝึก เพื่อส่งเสริมนักเรียนแต่ละกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น
4. ในแบบฝึกต้องมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย
5. แบบฝึกต้องมีความถูกต้อง ครูต้องพิจารณาให้ดี อย่าให้มีความผิดพลาด
6. การให้นักเรียนทำแบบฝึกแต่ละครั้ง ต้องให้เหมาะสมกับเวลา และความสนใจของนักเรียน

7. ควรทำแบบฝึกหลาย ๆ แบบ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง และส่งเสริมให้เกิดความคิด

8. กระดาษที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกต้องเหนียวและทนทานพอสมควร

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 145-146) กล่าวถึง การสร้างแบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยการศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์ การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากเป็นไปได้ควรศึกษาความต่อเนื่องของปัญหาในทุก ระดับชั้น
2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหา ออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและบัตรฝึกหัด
3. พิจารณาวัดจุดประสงค์ รูปแบบและขั้นตอนการใช้แบบฝึก เช่นจะนำแบบฝึกไปใช้อย่างไร แต่ละชุดประกอบด้วยอะไรบ้าง
4. สร้างแบบทดสอบ ซึ่งอาจมีแบบทดสอบเชิงสำรวจ แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัย ข้อบกพร่องแบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่อง เฉพาะตอน แบบทดสอบที่สร้างจะต้อง สอดคล้องกับเนื้อหา
5. เพื่อสร้างแบบฝึก เพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อยแต่ละทักษะ ในแต่ละบัตรจะมีคำถามให้นักเรียนตอบ การกำหนดรูปแบบ ขนาดของบัตร พิจารณาตามความเหมาะสม
6. สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้อธิบายคำตอบ หรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง การสร้างบัตรอ้างอิงนี้อาจทำเพิ่มเติมเมื่อนำบัตรฝึกหัดไปทดลองแล้ว
7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการ

เรียน โดยทำเป็นตอน เป็นเรื่อง เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบ ความก้าวหน้า

8. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบฝึกและหาคุณภาพของแบบทดสอบ

9. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อบกพร่อง

ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ

ศุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 65) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น
 - 1.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะทำการสอน
 - 1.2 ปัญหาการผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน
 - 1.3 ผลจากการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
 - 1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์แต่ละกิจกรรม
3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อ 1. โดยการสร้าง แบบฝึก และเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้นว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็นโครงเรื่องไว้
4. ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่าง
5. ออกแบบชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ
6. ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุด พร้อมทั้งข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้
7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
8. นำไปทดลองใช้ แล้วบันทึกผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
9. ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
10. นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

อรุณรัมย์ บำรุงจิตร (การสร้างแบบฝึก. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2555 จาก <http://arunratbam.multiply.com>) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างชุดแบบฝึก ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ (จากจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหา
3. พิจารณาวัดจุดประสงค์ รูปแบบ และขั้นตอนการใช้ชุดแบบฝึก

4. สร้างแบบทดสอบ
5. สร้างแบบฝึก
6. สร้างบัตรอ้างอิง (อาจทำเพิ่มเติมเมื่อได้นำแบบฝึกไปทดลองใช้แล้ว)
7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า
8. นำชุดแบบฝึกไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่อง คุณภาพ
9. ปรับปรุงแก้ไข
10. รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญ เพื่อนำไปใช้ต่อไป

สรุป ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วนำมาพิจารณาเพื่อหาทางแก้ไข ซึ่งก่อนจะสร้างแบบฝึกเพื่อแก้ปัญหาต้องมีการศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกทุกขั้นตอน เมื่อเสร็จสิ้นแล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เมื่อปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ และนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

7. แนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 ข : 146 – 147) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. สำรวจปัญหาและความต้องการ เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปแล้ว ครูผู้สอนย่อมทราบดีว่า บรรลุผลตามจุดประสงค์หรือไม่ รวบรวมปัญหาและความต้องการในการแก้ไขปัญหาหรือความต้องการ ที่จะพัฒนาการเรียนการสอน ในแต่ละจุดประสงค์

2. กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกทักษะให้ชัดเจน เพื่อตอบคำถามว่าสร้างแบบฝึกเพื่ออะไร ต้องการให้นักเรียนเป็นอย่างไร

3. วิเคราะห์คำที่เรียนในแต่ละจุดประสงค์ว่าประกอบด้วยคำและความหมายอย่างไร คำใดมักจะมีปัญหาในการอ่านและเขียน รวบรวมคำเหล่านั้นไว้

4. ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการอ่านของนักเรียนในแต่ละชั้นว่าเด็กแต่ละวัยมีความสนใจเรื่องอะไร เช่น จิตวิทยาการอ่านที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านประกอบด้วย

- 4.1 ความใกล้ชิด คือ ถ้าใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน จะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน

- 4.2 การฝึกหัด คือ การให้ผู้เรียนได้ทำซ้ำ ๆ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่แม่นยำ

4.3 กฎแห่งผล คือ การให้ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนด้วยการเฉลยคำตอบ จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข และเป็นการสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียนได้

4.4 การจูงใจ คือ การจัดแบบฝึกหัดเรียงลำดับจากแบบฝึกที่ง่ายและสั้นไปสู่เรื่องที่ยาวและยากขึ้น ควรมีภาพประกอบและมีหลายรูปแบบ

4.5 กำหนดกรอบการสร้างชุดฝึกที่ควรประกอบด้วยเรื่องอะไรบ้าง แต่ละเรื่องควรมีกิจกรรมอะไรบ้าง มีความยาวเพียงไร จะนำเสนอโดยใช้รูปภาพประกอบหรือไม่

4.6 ลงมือเขียนแบบฝึกแต่ละชุด

4.7 นำแบบฝึกนั้นไปให้ผู้ชำนาญการตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงตามเนื้อหา เช่น ครูสอนภาษาไทยที่มีประสบการณ์ -ศึกษานิเทศก์ เป็นต้น หรือนำไปทดลองกับนักเรียนจำนวน 1-5 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

4.8 จัดพิมพ์หรืออัดสำเนาแบบฝึกเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้เสริมการเรียนรู้การสอนภาษาไทย

8. ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกเพื่อใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ นั้น สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 67-68) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. พึงระลึกเสมอว่า ต้องให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาก่อนใช้แบบฝึก
2. ในแต่ละแบบฝึก อาจมีเนื้อหาสรุปย่อ หรือเป็นหลักเกณฑ์ไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาทบทวนก่อนก็ได้
3. ควรสร้างแบบฝึกให้ครอบคลุมเนื้อหา และจุดประสงค์ที่ต้องการ ไม่ยากหรือง่ายเกินไป
4. คำเนื่งถึงจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก ต้องให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะ และความแตกต่างของผู้เรียน
5. ควรศึกษาแนวทางการสร้างแบบฝึกให้เข้าใจก่อนปฏิบัติการสร้างอาจนำหลักของผู้อื่น หรือทฤษฎีการเรียนรู้ของนักศึกษา หรือนักจิตวิทยา มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสภาพการณ์ได้
6. ควรมีคู่มือการใช้แบบฝึก เพื่อให้ผู้สอนอื่นนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวาง หากไม่มีคู่มือต้องมีคำชี้แจงขั้นตอนการใช้ อย่างชัดเจนแนบไปในแบบฝึกหัดด้วย
7. การสร้างแบบฝึก ควรพิจารณารูปแบบให้เหมาะสมกับธรรมชาติของแต่ละเนื้อหาวิชา รูปแบบจึงควรแตกต่างกันตามสภาพการณ์

8. การออกแบบชุดฝึกควรมีความหลากหลาย ไม่ซ้ำซาก ไม่ใช้รูปแบบเดียว เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ควรมีแบบฝึกหลาย ๆ แบบ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะอย่างกว้างขวาง และเกิดความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย

9. การใช้ภาพประกอบเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้แบบฝึกนั้นน่าสนใจ และยังเป็น การพักสายตาให้กับผู้เรียนอีกด้วย

10. การสร้างแบบฝึก หากต้องการให้สมบูรณ์ครบถ้วน ควรสร้างในลักษณะของ เอกสารประกอบการสอน แต่จะเน้นความหลากหลายของแบบฝึกมากกว่า และเนื้อหาที่สรุปไว้จะ มีเพียงย่อ ๆ

11. แบบฝึกต้องมีความถูกต้อง อย่าให้มีข้อผิดพลาดเด็ดขาด เพราะเหมือนกับยื่น ยาพิษให้กับลูกศิษย์โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เขาจะจำในสิ่งที่ผิด ๆ ตลอดไป

12. คำสั่งในแบบฝึกเป็นสิ่งสำคัญที่มีควรมองข้ามไป เพราะคำสั่งเป็นประตูลูกศรบานใหญ่ที่จะไขความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน ไปสู่ความสำเร็จ คำสั่งต้องสั้นกะทัดรัด เข้าใจง่าย ไม่ทำให้ผู้เรียนสับสน

13. การกำหนดเวลาในการใช้แบบฝึกแต่ละชุดควรให้เหมาะสมกับเนื้อหา และความสนใจของผู้เรียน

14. กระดาษที่ใช้ควรมีคุณภาพที่เหมาะสม มีความเหนียวและทนทาน ไม่เปราะบางหรือขาดง่ายจนเกินไป

9. การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ มี 2 วิธีใหญ่ ๆ คือ วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล และวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงวิธีการหาประสิทธิภาพเครื่องมือไว้ดังนี้

เพชฌัญญู กิจระการ (2545 : 44 – 46) ได้กล่าวว่า สื่อหรือเทคโนโลยีการศึกษาได้รับการผลิตขึ้นมาแล้ว ต้องมีการทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อและเทคโนโลยีการศึกษานั้นก่อนนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน ถ้าหากการสอนใด ๆ ที่ไม่ได้ผ่านการทดสอบหาประสิทธิภาพภายนอก นอกจากจะไม่มีคามมั่นใจในประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งหมายถึงคุณภาพของสื่อหรือเทคโนโลยีการศึกษาที่ยืนยันได้ในเชิงปริมาณหรือตัวเลขแล้วยังอาจก่อให้เกิดผลข้างเคียงอันเกิดแก่ผู้เรียนในด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่ไม่พึงประสงค์ ของสังคมอีกด้วยนอกจากนั้นครูผู้สอนจำนวนมากที่ใช้สื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอนโดยไม่มีหลักการหรือทฤษฎีที่ถูกต้อง ทำให้สื่อ การสอนเหล่านั้นมีค่าเท่ากับการนำเอาเครื่องมือมาประกอบการสอนเท่านั้น โดยไม่ทราบว่ามีสื่อ

เข้าไปมีบทบาทหรือมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด จากคำดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสื่อและ เทคโนโลยี ที่ได้รับการผลิตขึ้น เพื่อที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องผ่านกระบวนการหา ประสิทธิภาพของสื่อเสียก่อน

หลังจากผ่านกระบวนการและขั้นตอนของการสร้างสื่อทั้งหลายตามหลักวิชาแล้ว ขั้นตอนต่อไปที่สำคัญ คือ การหาประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้น กล่าวคือในการหาประสิทธิภาพ ของสื่อการสอนใด ๆ มีกระบวนการสำคัญอยู่ 2 ขั้นตอน ได้แก่ การหาประสิทธิภาพตามวิธีการ หาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และขั้นตอนการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหา ประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้งสองวิธีนี้ ควรทำความเข้าใจกันว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับได้ มี รายละเอียดดังนี้

วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล

กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการ ตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel Expert) เป็นผู้พิจารณาตัดสิน คุณค่า ซึ่งเป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสม ในด้าน ความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน จะนำมาหา ประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังนี้

$$CVR = \frac{2 - N_c}{N} - 1$$

เมื่อ CVR แทน ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach)

N_c แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ (Number of Panelists

Who Had Agreement)

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (Total Number of Panelists)

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะ ของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้ จากแบบประเมินของแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร สำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ จะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไปคือ อัตราเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าที่ ปรากฏในตารางตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญ จึงจะยอมรับว่าสื่อมีประสิทธิภาพ ถ้าได้ค่าไม่ถึง เกณฑ์ที่กำหนดจะต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์

เผชิญ กิจกรรมการ (2544 : 49) กล่าวว่า วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองกับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอนแผนการสอน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 85/85$, $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันในลักษณะ ในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

1. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนการหาค่า E_1/E_2 ใช้สูตร ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum x$ แทน คะแนนของแบบฝึกหัดหรือของแบบทดสอบย่อยรวมกัน

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum x}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum x$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียน ร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 เช่น มีนักเรียน 40 คน ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด คือ 32 คน แต่ละคนได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนถึง ร้อยละ 80 (E_1) ส่วน 80 (E_2) คือ ผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด (40 คน) ได้ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

3. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) จำนวนนักเรียน ทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน โดยเทียบกับคะแนนที่ทำ ได้ก่อนการเรียน

4. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียน ทั้งหมด ทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูก มีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใด ถูก มีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่าสื่อไม่มีประสิทธิภาพ และชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ ตรงกับข้อนั้นมีควมบกพร่อง)

สรุป เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน จะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80, 85/85, 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อ นั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาว่างย ก็ อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 นั่นคือ ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 90/90 เมื่อคำนวณแล้วค่าที่ได้คือ 87.5/87.5 หรือ 87.5/90 เป็นต้น ประสิทธิภาพของสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอนจะมาจาก ผลลัพธ์ของการคำนวณ (E_1) และ (E_2) เป็นตัวเลข ตัวเลขแรกและตัวหลังตามลำดับ ถ้าตัวเลขเข้า ใกล้เคียง 10 มากเท่าไร ยิ่งถือว่ามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเป็นเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาการรับรอง ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน

ดัชนีประสิทธิผล

นักการศึกษาได้กล่าวเกี่ยวกับดัชนีประสิทธิผล ไว้ดังนี้

ฮอฟแลนด์ (เผชิญ กิจระการ, 2544 : 1) ได้เสนอ “ดัชนีประสิทธิผล” (Effectiveness Index) ซึ่งคำนวณได้จากการหาความแตกต่างของการทดสอบก่อนการทดลอง และการทดสอบ หลังการทดลองด้วยคะแนนสูงสุดที่สามารถทำเพิ่มขึ้นได้ ฮอฟแลนด์เสนอว่า ค่าความสัมพันธ์ของ การทดลองจะสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องแน่นอน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของคะแนน พื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) และคะแนนที่สามารถทำได้สูงสุด ดัชนีประสิทธิผลจะเป็นตัว ชี้ถึงขอบเขตและประสิทธิภาพของสื่อ

สมนึก กัททิษณี (2544 : 1) การหาพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียน โดยอาศัย การหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index E.I.) มีสูตรดังนี้

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)} = \frac{\text{คะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

$$\text{หรือ E.I.} = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1}$$

เมื่อ P_1 แทน ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
 P_2 แทน ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
 Total แทน ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

การหาค่า E.I. เป็นการพิจารณาพัฒนาการในลักษณะที่ว่าเพิ่มขึ้นเท่าไรไม่ได้ทดสอบว่าเพิ่มขึ้นอย่างเชื่อถือได้หรือไม่ ซึ่งค่าที่แสดงคะแนนที่เพิ่มขึ้น นั้น เรียกว่า หาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I) และเพื่อให้สื่อความหมายกันง่ายขึ้นจึงเปลี่ยนคะแนนให้อยู่ในรูปของ ร้อยละ เช่น จากค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I) 0.6240 คิดเป็นร้อยละ 62.40

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative Learning)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความแตกต่างกันประมาณ 3-6 คนช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม แต่ละคนต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้น แต่ต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1994 : 31-32) กล่าวว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน มี 3 ลักษณะคือ ลักษณะการแข่งขัน ลักษณะต่างคนต่างเรียน ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้

หลักการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (Positive Interdependence) การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (Face-to-Face Promotive Interaction) ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน (Individual accountability) การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and small-group skills) การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group processing)

การเรียนการสอนแบบร่วมมือแบ่งออกเป็น 3 ประเภท กลุ่มการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ไม่เป็นทางการ กลุ่มที่เป็นฐานความร่วมมือ กลุ่มการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่เป็นทางการ

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ STAD (Student Teams-Achievement Divisions) จิ๊กซอว์ (JIG-SAW) TAI (Team-Assisted Individualization) TGT (Team Games Tournament) L.T (Learning together) G.I (Group Investigation) CIRC (Cooperative Integrated Reading And Composition) คอมเพล็กซ์ (Complex Instruction) Giraffiti Model Numbered Heads Together

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ (ต่อ) Team Interview Pick Your Spot one Stay – Two Stay Think – Pair – Share 3 By 3 By 3 Broken Circles MURDER หรือ SUMMER การจัดการเรียนรู้เน้นการทำงานกลุ่มแบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการกลุ่มมี 5 ขั้นตอน ขั้นเตรียม ขั้นสอน ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ขั้นสรุปบทเรียน

ผลดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น มีสุขภาพจิตดี

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน กำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดขนาดของกลุ่ม กำหนดองค์ประกอบของกลุ่ม กำหนดบทบาทของสมาชิก จัดสถานที่ให้เหมาะสม จัดสาระ วัสดุ หรืองานที่ให้ผู้เรียนทำ

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน ด้านการสอน อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับงานของกลุ่ม อธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน อธิบายถึงความสำคัญและวิธีของการฟังและถือถ้อยคำ อธิบายวิธีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการในการตรวจสอบชี้แจงพฤติกรรมที่คาดหวัง

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน ด้านการควบคุมกำกับและการช่วยเหลือกลุ่ม ดูแลให้สมาชิกกลุ่มมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด สังเกตการณ์การทำงานร่วมกันของกลุ่ม เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มตามความเหมาะสม สรุปการเรียนรู้

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลและวิเคราะห์ กระบวนการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้ วิเคราะห์กระบวนการการทำงานและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน (ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2555 จาก

<http://www.slideshare.net/worawan.wat/coop>)

1. ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ

จันทรา ดันติพงสานุรักษ์ (2543 : 36-55) ได้ให้ความหมายว่าการเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และในความสำเร็จอย่างแท้จริง ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ตลอดจนการเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลหมายถึงความสำเร็จของกลุ่มด้วย

อารี สันทรวี (2543 : 33) ได้ให้ความหมายว่าการเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการ เรียนที่ให้นักเรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งทางด้านความรู้และทางด้านจิตใจช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเพื่อน ๆ เคารพความคิดเห็นและ ความสามารถของผู้อื่นที่แตกต่างจากตนตลอดจนรู้จักช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อน ๆ

กรมวิชาการ (2546 ก : 4) ได้ให้ความหมายว่าการเรียนแบบร่วมมือ หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันโดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

สรุป การเรียนแบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือ และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. ประโยชน์ของการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ

อารี สันทรวี (2543 : 36-37) ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อนักเรียนทั้งในด้านสังคมและวิชาการ ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก เพราะทุก ๆ คนร่วมมือในการทำงานกลุ่มทุก ๆ คนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน
2. ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พุดแสดงออกแสดงความคิดเห็นลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน

3. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น นักเรียนเก่งช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนไม่เก่งทำให้นักเรียนเก่งภาคภูมิใจส่วนนักเรียนอ่อนเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน

4. ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น การร่วมคิด การระดมความคิดเห็น ข้อมูล ที่ได้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อหาความหมายและหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มากคิดวิเคราะห์และเกิดการตัดสินใจ

5. ส่งเสริมทักษะทางสังคมทำให้นักเรียนรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน

6. ส่งเสริมทักษะการสื่อสารทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

การเรียนแบบร่วมมือนี้มุ่งให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถานการณ์การเรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ ที่นักเรียนได้มีโอกาสร่วมมือและช่วยเหลือกันอย่างกระตือรือร้น ซึ่งผลการเรียน โดยรูปแบบนี้นอกจากจะพัฒนาการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาการโดยตรงแล้วยังส่งเสริมให้เกิดทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะทางสังคมความสามัคคีและความรับผิดชอบร่วมกัน

3. ขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 34-35) ; อ้างถึงใน วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550 : 17) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมกิจกรรมในขั้นเตรียมประกอบด้วยผู้สอนแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกันและจัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ ประมาณ 2 – 6 คนผู้สอนควรแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกของกลุ่ม แจกวัสดุประสงค์ของบทเรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน และฝึกฝนทักษะพื้นฐานจำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม

2. ขั้นสอนครูผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนแนะนำเนื้อหาแนะนำแหล่งข้อมูลและมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อยโดยที่แต่ละคนมีบทบาทและหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเป็นขั้นที่สมาชิกในกลุ่มจะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่มในขั้นนี้ครูอาจกำหนดให้ผู้เรียนใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น แบบ JIGSAW, TGT, STAD, TAI, GT, LT, NHT, CO-OP CO-OP เป็นต้น ในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งเทคนิคที่ใช้แต่ละครั้งจะต้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ในการเรียนแต่ละเรื่องในการเรียนครั้งหนึ่ง ๆ อาจต้องใช้เทคนิคการ

เรียนแบบร่วมมือหลาย ๆ เทคนิคประกอบกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียน

4. ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียนถ้ามีสิ่งที่ยังไม่เข้าใจหรืออธิบายเพิ่มเติม และผู้เรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มและพิจารณาว่าอะไรคือจุดเด่นของงานและอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุง

สรุป กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนแบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือ และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

บริบทโรงเรียน

โรงเรียนบ้านดงสระพัง อยู่ในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานาหนัง เป็น โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนทั้งหมด 158 คน อยู่ห่างจากเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ประมาณ 30 กิโลเมตร ทางโรงเรียนยังขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย และไม่มีห้องคอมพิวเตอร์ ทำให้การจัดการเรียนการสอนยังต้องอาศัยแบบเรียนและแบบฝึกต่าง ๆ ที่ครูจัดทำขึ้นภายใต้งบประมาณที่จำกัด ยังไม่มีการนำสื่อการเรียนการสอนที่เป็นสื่อมัลติมีเดียมาใช้จึงเป็นเหตุผลประการหนึ่งที่จัดทำนวัตกรรมเป็นแบบฝึกประกอบภาพการ์ตูน

1. ข้อมูลนักเรียน (ณ วันที่ 10 มิถุนายน ของปีการศึกษาที่รายงาน)

1.1 จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการทั้งสิ้น 158 คน

1.2 จำนวนนักเรียนในโรงเรียนทั้งสิ้น 158 คน จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
อ.1	1	5	10	15
อ.2	1	13	8	21
อ.3 (เอกชน)	-	-	-	-
รวม	2	18	18	36
ป.1	1	17	12	29
ป.2	1	11	12	23
ป.3	1	9	8	17

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
ป.4	1	11	11	22
ป.5	1	6	9	15
ป.6	1	8	8	16
รวม	8	62	56	118
รวมทั้งหมด	8	80	78	158

2. ข้อมูลครูและบุคลากร

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	อายุ	อายุ ราชการ	ตำแหน่ง/ วิทยฐานะ	วุฒิ	วิชา เอก	สอน วิชา/ชั้น
1	นายนวน เถื่อนลือชัย	49	26	ผอ./ชำนาญ การพิเศษ	ปริญญา ตรี	บริหาร การศึกษา	คณิต ศาสตร์
2	นายสัญญา โสจันทร์	48	24	ครู/ชำนาญ การพิเศษ	ปริญญา ตรี	ประดมฯ	ป.6
3	นายพิเชษฐ์ พุ่มนวล	37	13	ครู/ชำนาญ การพิเศษ	ปริญญา ตรี	อุตสาหกรรม ศิลป์	ป.3
4	นางศิริพร พุ่มนวล	41	18	ครู/ชำนาญ การพิเศษ	ปริญญา ตรี	ภาษาไทย	ป.1
5	นางนฤมล ศิลาคม	52	28	ครู/ชำนาญ การพิเศษ	ปริญญา ตรี	บรรณา รักษ์	อบ. 1
6	นางจินตนา ตีนาง	28	4	ครู	ปริญญา โท	เทคโนโลยี การศึกษา	ป.5
7	นางสุภาพร เสาวรา	46	1	ครูผู้ช่วย	ปริญญา ตรี	ปฐมวัย	อบ.2
8	น.ส.สุกัญญา สะสาร	28	3	ครู	ปริญญา ตรี	ภาษา อังกฤษ	ป.4

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้กำหนดวิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมายไว้ ดังนี้

3.1 วิสัยทัศน์

โรงเรียนบ้านดงสระพัง มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

3.2 หลักการ

หลักสูตรโรงเรียนบ้านดงสระพัง มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

3.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดมุ่งหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้มีความรู้ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

3.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

3.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

3.2.4 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และ กิจกรรม

3.3 จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรโรงเรียนบ้านดงสระพัง มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

3.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย

3.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะ ที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการเขียนสะกดคำ หังงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ได้ศึกษาสรุปไว้ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

ประวีณา เอ็นดู (2547 : 128) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า แผนการเรียนรู้ภาษาไทยการอ่านและการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย

ทองพูน ศิริมนตรี (2549 : 74 – 75) ได้วิจัยเรื่อง พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนและกระบวนการเรียนภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเมืองเสือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธนิดา เรื่องวิเศษ (2550 : 114) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการสะกดคำยาก โดยใช้แบบฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหัวหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียน ตามแบบฝึกทักษะการสะกดคำยาก โดยใช้กระบวนการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อัมพวรรณ โคลโคสี (2550 : 114) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะการสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ที่เรียน

ด้วยแบบฝึกทักษะการสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุภาพ พงษ์ชัย (2551 : 66-71) ได้วิจัยผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง การสะกดคำ แม่กน แม่กด แม่กบ ที่ไม่ตรงมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาล (สายศิลปศาสตร์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะเท่ากับ (80.96/89.91) นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยที่ดี

ฉิรนุช เป้าวันดี (2552 : 92-93) ได้วิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนคำยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/4 โรงเรียนอนุบาลลำปางสามมาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 23 คน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนคำยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.82/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.7594 แสดงว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ร้อยละ 75.94 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนคำยาก โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน อยู่ในระดับมาก

ถนอม ยนต์ชัย (2553 : 75-82) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองกวางกูรราชบุรีบำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.04/82.50 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6154 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน ร้อยละ 61.54 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่าน และการเขียนแจกลูกสะกดคำ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 อยู่ในระดับมาก

ละมุล จันทรแป้น (2553 : 142-144) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะโรงเรียนบ้านเลิงแฝกบัวแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า

แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.04/87.37 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7391 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน ร้อยละ 73.91 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะ การอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

อดุลย์ มุลละชาติ (2553 : 76) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการ เขียนคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคำทอง หนองอิดุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะมี ประสิทธิภาพ 85.48/84.29 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7215 นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 72.15 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.52

สรุป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึก เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนา ความสามารถในการเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้แบบฝึกยังช่วยกระตุ้นให้ นักเรียน เกิดความกระตือรือร้น สนุกสนานในการเรียน สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

โคลอดซิเอจ (Kolodziji. 2001 : 103-A) ได้ทำการศึกษาเพื่อกำหนดมีความ สัมพันธ์ อะไรบ้างที่มีอยู่ระหว่างแจ้งผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลและประ โยชน์ของการใช้สะกด คำที่ประดิษฐ์ขึ้นกับเจตคติของผู้ปกครองที่มีการใช้การสะกดคำที่ประดิษฐ์ขึ้น ผู้ถูกทดลองจำนวน 77 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งในรัฐเพนซิลวาเนียถูกสุ่มให้มากำหนดให้อยู่ในกลุ่ม ทดลองจำนวน 42 คน หรืออยู่ในกลุ่มทดลองจำนวน 35 คน ระเบียบวิธีการวิจัยอาศัยรูปแบบการ วิจัยแบบคำอธิบายสั้น ๆ ประกอบภาพที่ใช้ให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อและเจตคติของผู้ถูก ทดลอง คำอธิบายประกอบภาพดังกล่าว การแสดงออกภาพหนึ่งมีนิยามสั้น ๆ ของการสะกดคำที่ ประดิษฐ์ขึ้นและอีกภาพหนึ่งมีสารสนเทศเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล และประโยชน์ของการ ใช้ การสะกดคำที่ประดิษฐ์ขึ้นของเด็กเล็ก ข้อมูลเกี่ยวกับประชากรและเจตคติเก็บรวบรวม โดยใช้ แบบสอบถาม และความรู้ที่มีมาก่อนของผู้ปกครองเกี่ยวกับการสะกดคำที่ประดิษฐ์ขึ้น : เครื่องมือ เก็บรวบรวมพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างนัยสำคัญระหว่างการจัดให้สารสนเทศ กับเจตคติของผู้ปกครอง ผู้ถูกทดลองที่ได้รับสารสนเทศเกี่ยวกับการสะกดคำที่ประดิษฐ์ขึ้นมีเจตคติ ที่น่ายินต่อการ สะกดคำมากกว่าผู้ถูกทดลองที่ไม่ได้รับสารสนเทศ

ดาห์สเกรน (Dahlgren. 2003 : 1954-A) ได้ศึกษาการแก้ไขความผิดพลาดทาง อักษรวิธีในการเขียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความมุ่งหมายเพื่ออธิบายประสิทธิภาพของ

โปรแกรมการแทรกแซงคือ การอ่านและการเขียนจากความรู้สึกลึกซึ้งหลายทาง การมุ่งเน้นอยู่ที่ขั้นตอนของการสะกดคำเชิงพัฒนา และการเพิ่มความสามารถในการสะกดคำในบทเรียงความที่เขียนขึ้น การประเมินการเขียนของนักเรียนกระทำเพื่อคุณภาพและปริมาณ การแสดงออกทางการเขียนเป็นการมุ่งเน้นรองลงมาของการศึกษาคั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 16 คนที่เข้าเรียนโปรแกรมโรงเรียนภาคฤดูร้อนในกลุ่มในเมืองชั้นในกลุ่มหนึ่ง การศึกษาเป็นการออกแบบเชิงคุณภาพที่ใช้วิธีการเชิงเปรียบเทียบอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างทฤษฎีเบื้องต้น ทฤษฎีเบื้องต้นนี้ซึ่งรู้จักกันว่าเป็นวิธีการเปรียบเทียบกับข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาและตีความข้อมูลว่าเป็นการลำเอียงเข้าข้างการเกิดขึ้นของทฤษฎี วิธีการนี้มาทางใต้เหตุผลพิสูจน์สมมุติฐานที่เกิดขึ้นตลอดการศึกษาคั้งนี้ผลการศึกษพบว่า การวิเคราะห์เชิงคุณภาพเกี่ยวกับการสะกดคำชี้ให้เห็นการเติบโตในขั้นตอนการสะกดคำ จำแนกประเภทที่ได้จากขั้นตอนการสะกดความเชิงพัฒนาในการเขียนของนักเรียน ผู้ให้คะแนน 2 คน ให้คะแนนการประเมินการเขียนเป็นรายบุคคลแล้วประชุมปรึกษากัน เรื่อง การเขียน ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านคุณภาพและปริมาณการเขียน นำคะแนนของผู้ให้คะแนนมาวิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Spearman Rh0 พบว่ามีสหสัมพันธ์ภายในผู้ให้คะแนนระหว่างคะแนนที่ให้อิสระ (r) เท่ากับ .83, p เท่ากับ .01 สำหรับคะแนนคุณภาพความแตกต่างใด ๆ ระหว่างผู้ให้คะแนนได้นำมาอภิปรายและประนีประนอมกันให้ได้ความเห็นสอดคล้องกัน 100% ในการวิเคราะห์สุดท้าย ข้อค้นพบทางทฤษฎีในการศึกษาชี้แนะว่า ความต้องการของนักเรียนที่จะเพิ่มการยืนมาตรฐานทางวิชาการมีความสำคัญ เมื่อให้โอกาสมีส่วนร่วมในการแทรกแซง ซึ่งให้การสอนที่เป็นแบบมีโครงสร้างและมีความรู้สึกลึกซึ้งได้หลายทางนักเรียนก็เพิ่มระดับการปฏิบัติขึ้นเวลา 6 สัปดาห์ ไม่เพียงพอที่จะได้เห็นการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

เบชาชาร์ด (Bouchard, 2002 : 241-A) ได้ศึกษาความรู้เรื่องคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาทั้ง ๆ ที่มีความสำคัญอย่างมากระหว่างการอ่านกับการสะกดคำแต่การปฏิบัติงานการอ่านและการสะกดคำของนักเรียนก็มักจะแสดงให้เห็นความแตกต่างมีนัยสำคัญในความถูกต้องและความผิดพลาดของคำ การวิจัยคั้งนี้ได้ศึกษาการสะกดคำตามความรู้เรื่องคำเชิงพัฒนาใน 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์การแปรปรวน พบว่าการปฏิบัติงานการอ่านของนักเรียนดีกว่าการปฏิบัติงานการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่ามีผลของงานอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความรู้เรื่องคำของนักเรียน การวิเคราะห์เชิงคุณภาพในความคิดด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนต่อไปอีกพบว่าความคิดเกี่ยวข้องกับลักษณะทางอักขรวิธีที่เหมือนกันในทุกงาน ในที่สุดได้ศึกษาการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่อง คำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของครู

ผลการวิเคราะห์ข้อพบว่า การให้คะแนนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการปฏิบัติจริงของนักเรียน ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำ กลุ่มตัวอย่างความคิดในการอ่านและการสะกดคำจำเป็นมากพอที่จะเป็นตัวแทนของการพัฒนาการรู้เรื่องคำของนักเรียนได้จากการวิเคราะห์ความคิดซึ่งได้แก่ความคิดจากงานทางภาษาศาสตร์ที่แตกต่างกัน พบว่านักเรียนใช้การผสมผสานจากคำบอกใบ้ทางอักษรวิธีให้ทั้งการอ่านและสะกดคำเท่านั้น

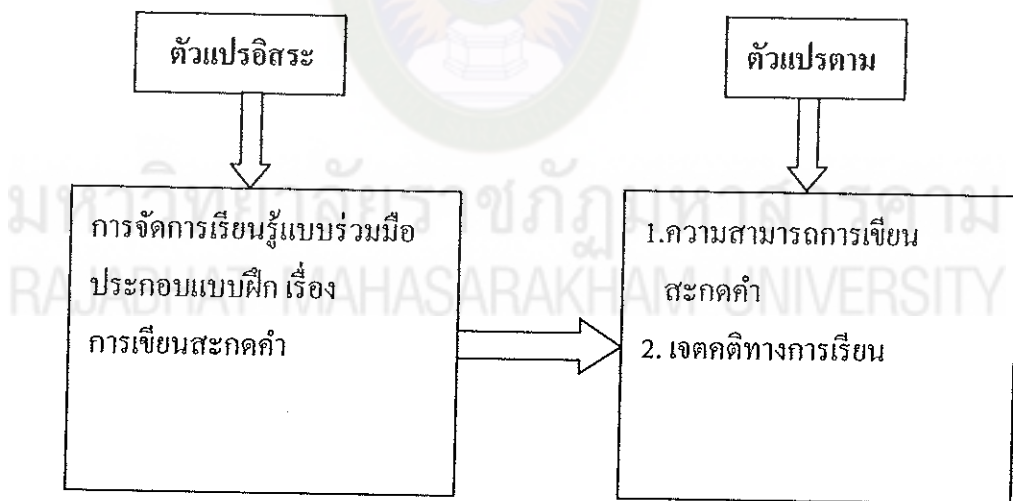
ลาวีลด์ (Lavelle, 2002 : 817-A. ; อ้างถึงใน ละมุล จันทร์แป้น, 2552 : 111) ได้วิจัยเพื่อประเมินการเรียนรู้หนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คือการประเมินเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 20 ในความแตกต่าง 3 ด้านกับความแตกต่าง 4 ด้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระหว่างปีการศึกษา โดยใช้แบบวัดการรู้หนังสือ 5 ชนิด ได้แก่ แบบวัดการอ่านความเข้าใจ คำศัพท์ในคำที่มองเห็นในหลักการพื้นฐานการเขียนคำศัพท์ และการสะกดคำเชิงพัฒนา ผลการศึกษาพบว่า การประเมินต้องมุ่งเน้นวิธีการที่เราใช้แบบประเมินในบริการความสำเร็จของนักเรียน ไม่ใช่มุ่งเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ไม่ใช่มุ่งเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ครูควรคาดหวังประโยชน์ที่ได้รับมาจากนักเรียนทุกคน ในขณะที่การศึกษาครั้งนี้ปรากฏชัดว่าได้รับประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญในทั้ง 2 วิธีที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมแล้วการศึกษารุ่นนี้ พบว่านักเรียนที่มีการประเมินแตกต่างกัน 4 ด้าน แตกต่างกันในด้านความรู้หนังสือของตนซึ่งสัมพันธ์กับแบบวัดทางการรู้หนังสือ โดยการใช้ปฏิบัติในระดับการรู้หนังสือที่สูงขึ้น และพบว่า ทิศทางการก้าวหน้าทางการรู้หนังสือของนักเรียนไม่แตกต่างกันระหว่างทั้งสองกลุ่มโดยความก้าวหน้าทั้งสองกลุ่มเพิ่มขึ้นอย่างไรก็ตามในตอนปลายความก้าวหน้าในการรู้หนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้รับผลจากปริมาณและจังหวะเวลาของความแตกต่างของแบบประเมินในปีการศึกษานั้นจากการสอนตามลำดับที่กำหนดไว้ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การฝึกสะกดคำในบริบทของการเขียนของเรา มีผลต่อความรู้ทางการสะกดคำโดยรวมมากกว่าการฝึกสะกดคำที่แยกออกมาเดี่ยว ๆ ถึงแม้ทั้งสองวิธีนั้นจะปรับปรุงความรู้ทางการสะกดคำโดยทั่วไปให้ดีขึ้นก็ตาม

ฮากันสัน (Hakanson, 2001 : 579-A. ; อ้างถึงใน ละมุล จันทร์แป้น, 2552 : 110) ได้ศึกษาผลการเรียนการสะกดคำในบริบทที่มีต่อนักเรียนในห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีความสามารถในการสะกดคำจากต่ำไปถึงสูงใช้เวลา 10 สัปดาห์ ไม่มีการสอนการสะกดคำโดยตรงแบบทดสอบก่อนและหลังการสอนใช้เปรียบเทียบผลของความรู้ทางการสะกดคำทั่วไปของนักเรียนนอกเวลาสอน ผลการทดสอบก่อนและหลังการสอนให้เห็นว่า การฝึกสะกดคำในบริบทไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความรู้ทางการสะกดคำโดยรวม การฝึกการสะกดคำโดยแยกเดี่ยวออกมาพบด้วยว่ามีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่าผลของการฝึกสะกดคำในบริบท

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้แบบฝึกทักษะยังช่วยให้การเรียนน่าสนใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน ผู้เรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่าย แบบฝึกทักษะจึงเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพื่อเพิ่มความพึงพอใจในการเรียน การเขียนสะกดคำให้เป็นไปด้วยความสนุกสนานและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์นำมาเป็นกรอบความคิดการวิจัยครั้งนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัญหาดังกล่าว อาจเนื่องมาจากนักเรียนไม่เข้าใจความหมายของคำ ขาดการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพราะการเขียนสะกดคำเป็นทักษะทางภาษาที่ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จึงเกิดการเรียนรู้ จำได้และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างชุดฝึกการเขียนสะกดคำภาษาไทย โดยได้แนวทางจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถการเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบแบบฝึก